

Et uddrag af:

Andrea Paz

Forbedring af Waldorf gymnasium

Hovedlektion i Pædagogik med eurytmi

Denne banebrydende og fremragende undersøgelse beskriver to eksperimenter, hvor Andrea Paz med succes integrerede pædagogisk eurytmi i gymnasiets hovedlektionsblokke om embryologi og astronomi. Den vil være af særlig interesse for elever, der praktiserer Rudolf Steiners eurytmi, og for lærere i Waldorf-højskoler, men den fortjener i endnu højere grad at blive fremhævet som en strålende model for tværfaglig forskning og undervisning generelt.

Den fulde version er på Amazon og er tilgængelig på engelsk

Introduktion

Denne undersøgelse handler om et eksperiment med eurytmi som en integreret pædagogisk metode i hovedlektionsblokke (ML) på et Waldorf gymnasium. Jeg forudså, at inddragelse af eurytmi ville forbedre elevernes oplevelse af hovedlektionens indhold, især gennem udvikling af dynamisk, levende tænkning om emnet og styrkelse af social bevidsthed gennem kreativt, meningsfuldt arbejde som gruppe og direkte engagement af deres vilje i praksis. Denne undersøgelse beskriver min oprindelige forskning i at skabe og gennemføre sådanne eurytmi-samarbejder i en række forskellige hovedundervisningsblokke i gymnasiet i løbet af to skoleår.

Som i enhver Waldorf-undervisning indebærer denne videreførelse af de traditionelle eurytmi-lektioner til hovedlektioner, at hver enkelt elev skal engagere sin tænkning, følelse og vilje samtidig og direkte i hovedlektionens indhold. Således aktiveres hver elev som et helt, tredelt menneske, der kan lære ved at blive en del af (og dermed skabe et levende forhold til) lektionsmaterialet gennem holistiske udforskninger af dette materiale. Meget ofte muliggøres og/eller forstærkes dette ved samtidig at dyrke gruppebevidsthed - for deres klassekammerater som enkeltpersoner og som en del af klassen som helhed, hvilket vil afspejle de individuelle og de "overordnede" aspekter af blokkens emne.

Jeg konstruerede og gennemførte mit projekt med det formål at forbedre gymnasiets vigtigste undervisningsblokke. Dette gjorde jeg ved at hjælpe mine elever med at udvikle sig som selvstændige, frie individer, der er i

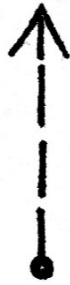
stand til at tænke levende og være opmærksomme på de andre i deres samfund samt nysgerrige på verden omkring dem. Jeg forventede, at eurytmi-samarbejdet med hovedundervisningsblokke ville have et stærkt potentiale til at inspirere eleverne til at opdage noget meget større end dem selv, som præger hele tilværelsen: livets arketyperiske lovmæssigheder, der væver sig rundt om og i os. Aktiviteter, der udforskede emnerne i deres hovedlektioner eurytmisk, blev designet til at give eleverne mulighed for at opfatte og genkende arketyperiske realiteter inden for disse emner. Ved at hjælpe eleverne med at udfolde, opleve og tænke kritisk over de universelle arketyper, der ligger til grund for deres hovedemner i undervisningen, forudså jeg, at de ville opleve sig selv som en integreret del af verden, hvilket ville føre til en dybere følelse af menneskeligt ansvar for verden, samtidig med at de opnåede en rigere forståelse af emnet.

....

Tema to: 3-foldig natur: 3-foldig rytmisk bevægelseøvelse i forbindelse med Endoderm, Mesoderm og Ectoderm

For at give eleverne en kvalitativ og rytmisk oplevelse af den tredelte natur i ethvert menneske, som kommer til udtryk i dannelsen og funktionerne af de primære lag af kønsceller kaldet Endoderm, Mesoderm og Ectoderm, valgte jeg at lave følgende øvelse.

Første trin: Jeg står med alle eleverne i en rundkreds og beder dem imitere mig ved at tage fire stabile og jævnt fordelte skridt fremad mod midten af rundkredsen. Jeg beder dem om at tage hvert skridt synkront med mine

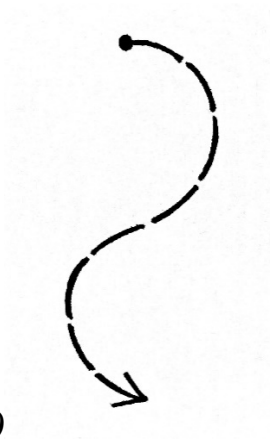

skridt og på den takt, som jeg taler med min stemme, mens jeg tæller "en, to, tre, fire". (Se figur 3.18)

Figur 3.18

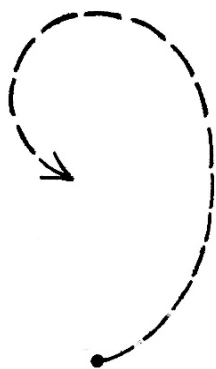
Andet trin: Dernæst beder jeg dem forestille sig det sted, de startede (fire skridt bag det sted, hvor de nu står), og derefter forestille sig det sted, de ville nå frem til, hvis de skulle gå fire skridt baglæns i en lige linje fra det sted, de startede. Jeg beder dem om at kigge sig over skulderen og pege på det sted, hvor de vurderer, at de ville nå frem, otte skridt bag dem i en lige linje. Jeg fortæller dem, at de skal forestille sig, at vi nu skal bevæge os hen til det punkt, men ikke i en lige linje. Vi vil komme dertil ved at bevæge os i to kurvede linjer bag os (mens vi hele tiden vender mod midten af rundkredsen): Den første vil være en kurvet linje, der danner en halv cirkel, og som begynder til højre og går baglæns (og bringer os tilbage til hvor vi startede). Den anden vil også være en halv cirkel linje, der fører os fra hvor vi startede til venstre og baglæns og slutter på det sted, de lige har peget på. Vi vil tage fire skridt for at fuldføre den første kurve, og yderligere fire skridt for at fuldføre den anden. Jeg beder dem imitere mig igen, mens jeg går og tæller højt i takt med hvert skridt. Med otte skridt er vi nået frem og jeg spørger dem, om de kan se, at den vej, vi lige har gået, kan ses som

halvdelen af en otteformet figur (figur 3.19).

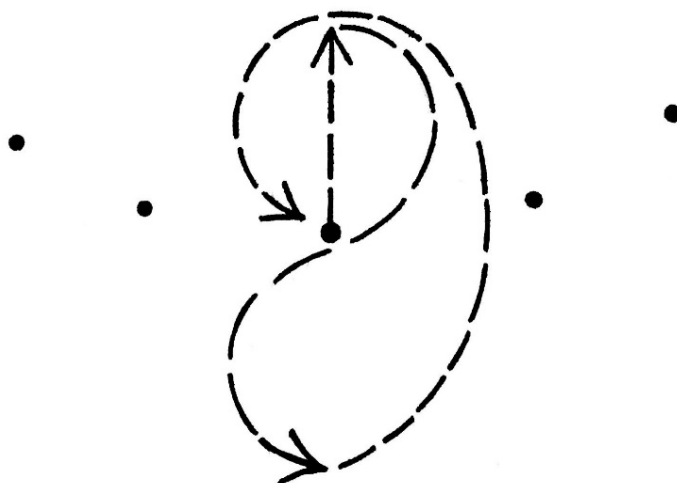
Figur 3.19

Tredje trin: Dernæst beder jeg dem forestille sig en spiralformet vej, der begynder fremad og til højre fra det sted, hvor vi nu står, og som buer til venstre (for at passere forbi det punkt, vi begyndte den dobbeltkurvede vej fra) og slutter med at sno bagud og til højre igen for at nå frem til hvor vi startede. Jeg beder dem om at vise den vej, jeg netop har beskrevet, kun med deres pegefinger, mens de står. Når jeg kan se, at de alle har lavet en spiralform med deres finger, der bevæger sig i de rigtige retninger og slutter det rigtige sted, beder jeg dem forestille sig at gå denne vej i seksten lige store skridt. Vi går derefter alle spiralvejen sammen, mens jeg tæller fra et til seksten med hvert skridt, indtil vi når frem til det sted, hvor vi begyndte den første vej (figur 3.20).

Figur 3.20

Fjerde trin: Jeg spørger, om der er en elev, der kan tegne alle tre veje, som vi lige har gået, omhyggeligt og præcist på tavlen, så alle kan se dem, så klassekammeraterne kan komme med rettelser eller justeringer, der måske skal foretages i forhold til det første forsøg (figur 3.21).

Figur 3.21

Femte trin: Gentag første og tredje trin med en variation i tempoet i trinene. Dette fordi, at jeg ved, at alle eleverne spiller et musikinstrument og/eller synger i skolens kor og jeg kan dermed bringe et musikalsk element ind i

øvelsen, som de kan relatere til den næste del, der tilføjes til denne:

- Jeg beder dem tænke på de fire trin på den første vej, som om de var kvartnoder i en musikalsk takt, der er i en 4/4-takt. Jeg fører dem direkte ind på den første vej og tæller højt det langsomme tempo af vores skridt (kvartnoderne), mens vi går vejen sammen: "En, to, tre, fire."
- Når vi er nået frem, spørger jeg, om der er nogen, der kan tælle takterne af de otte trin på den næste vej, som om de var ottendedelsnoter? Når en ivrig elev hurtigt har været i stand til at tælle takterne på ottendedelsnoterne i det korrekte tempo (dobbelt så hurtigt som det tempo på kvartnoterne, som jeg har sat), beder jeg eleverne om at bevæge den otte trin lange, dobbeltkurvede sti baglæns til ottendedelsnotens takt.
- Dernæst spørger jeg, om en elev kan tælle takterne i de seksten trin på den næste vej, som om de var sekstendedelsnoter? Igen vil en elev hurtigt og nemt tælle sekstendedelsnoterne i det korrekte tempo, og jeg vil straks gå i gang med at bevæge den seksten trin lange spiralvej med eleverne i sekstendedelsnotens takt.
- Til sidst gør jeg opmærksom på, at hver vej kan tænkes at foregå i løbet af en takt, og jeg sikrer mig, at alle elever har forstået dette koncept.

Bevægelsen af de tre veje med dette tilføjede element af tempo gentages et par gange uden afbrydelse, indtil klassen kan gennemgå hele den tredelte form på en let og harmonisk måde.

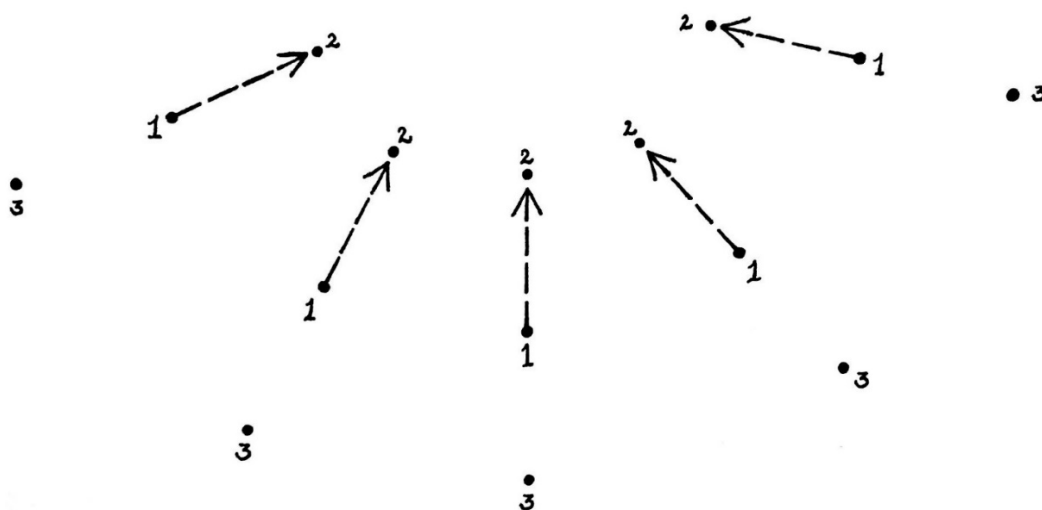
Sjette trin: Jeg beder dem derefter om at se på tegningen af alle tre veje (den lige linje, den dobbelte kurve og spiralen) sammen på tavlen (eller tegne den hurtigt igen, hvis den er blevet visket ud) og spørger dem, om de kan relatere de tre forskellige veje til de tre forskellige lag af kimcellulært væv, som de har lært om. Hvilken vej kunne på en eller anden måde svare til Endoderm (det indre lag, der senere skaber større organer som lever, bugspytkirtel, lunger og skjoldbruskkirtel), og hvorfor? Hvilken vej kunne svare til Mesoderm (det midterste lag, der danner skeletmuskler, knogler, bindevæv og hjerte) og hvorfor? Hvilken vej kunne svare til Ectoderm (det ydre lag, hvorfra alle kroppens ydre dele såsom hud, hår, øjne, mælkekirtler og rygmarv dannes), og hvorfor?

Eleverne vil opdage, at den første vej (figur 3.18) kan relateres til Endoderm-laget, fordi det er den inderste del af formen som en helhed. Den anden vej (figur 3.19) kunne relateres til Mesoderm-laget, fordi det har den egenskab, at det ligger mellem de inderste og yderste veje. Den tredje vej (figur 3.20) kunne relateres til Ectoderm, fordi den er den mest ydre del af hele formen, der omslutter de andre dele af formen i sig selv.

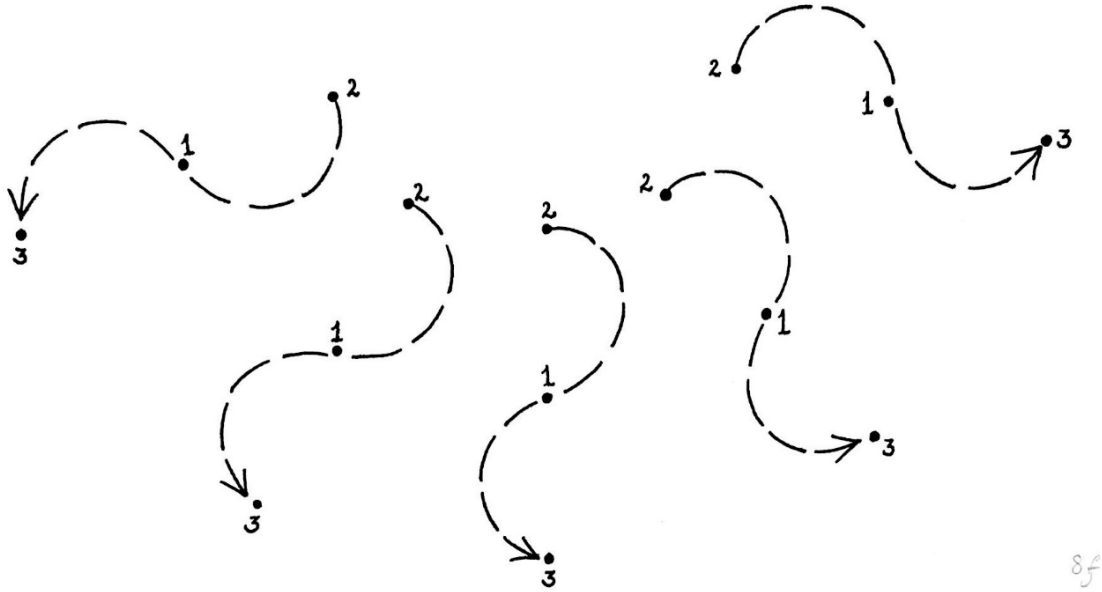
Jeg spørger dem, om de i denne trefoldige form kan se en lille lighed med formen på et ungt menneskeligt embryon/foster? Med lidt vejledning kan eleverne se en lighed.

Syvende trin: Jeg udpeger en elev til at begynde og beder alle eleverne i rundkredsen om at fortsætte med at tælle ned en efter en i grupper på tre. Alle de elever, der talte "en", bad jeg om at blive på den linje, hvor de allerede var. Alle de elever, der sagde "to", bad jeg om at bevæge sig til punktet fire skridt foran "nummer et-eleverne" (der hvor vejen til den dobbelte kurve startede). Alle de elever, der sagde "tre", bad jeg om at bevæge sig herhen fire skridt bag "nummer et-eleverne" (der hvor vejen til spiralen startede). Derefter beder jeg "gruppe nummer et" om at bevæge sig de fire kvartnotetrin på den lige vej fremad alle sammen (figur 3.22).

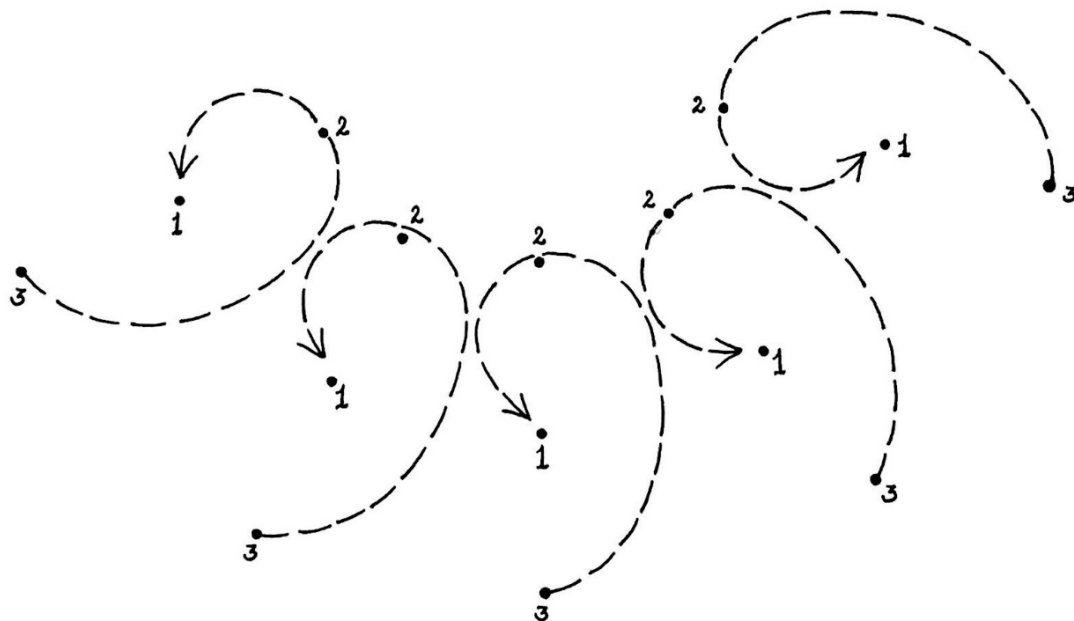
Figur 3.22

Herefter får jeg "gruppe nummer to" til at flytte den dobbelte kurve baglæns til ottendedelsnotetrinnet (figur 3.23).

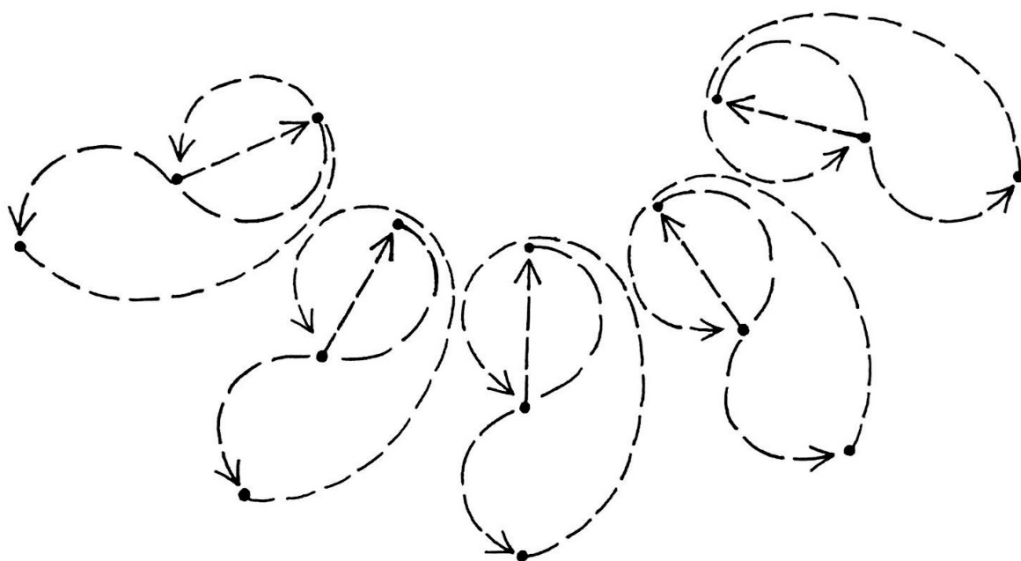
Figur 3.23

For at fuldføre hele formen beder jeg "gruppe nummer tre" om at flytte spiralvejen til sekstendedelsnotetrinnet (Figur 3.24).

Figur 3.24

Ottende trin: Jeg beder eleverne i alle tre grupper om at bevæge sig gennem alle tre veje, uanset hvilket punkt de har som deres nye startsted (som kun er nyt for "nummer to'erne" og "nummer tre'erne"), på samme tid som om de "sang hele formen". (Figur 3.25).

Figur 3.25

Når det er lykkedes dem at sammen komme igennem alle tre veje på en yndefuld måde, beder jeg dem om at gå igennem alle vejene to gange i træk, uden afbrydelse.

Niende trin: Som det sidste trin i denne øvelse beder jeg eleverne om at gentage trin otte og tilføje en sidste variation: Kan de bevæge kvartnoten ligeud, mens de tænker på Endoderm's kvaliteter (det indre vævslag)? Kan de bevæge den dobbelte kurve på en ottendedels note, mens de tænker på Mesodermets egenskaber (som er det formidlende vævslag, hvoraf dele vil blive til hjertet!)? Kan de bevæge sekstendelsnotettrin-spiralvejen, mens de tænker på Ectodermets egenskaber (det ydre lag af kimvæv)? Til sidst beder jeg dem forsøge at se den tredobbelte form som én enhed, der er vævet sammen, ånder, pulserer og er fuld af cirkulerende liv, mens de bevæger sig gennem hver af dens dele.